

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIUS

IŠVADA

DĖL ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ĮSIPAREIGOJIMŲ GALIMYBIŲ VERTINIMO

2016 m. rugsėjo 20 d. Nr. (3.3)-I - 4

Širvintos

Išvados rengimo pagrindas ir tikslas

Ši išvada parengta vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹ 27 straipsnio 1 dalies 3 punktą, kuriame nurodyta, kad Savivaldybės kontrolierius rengia ir Savivaldybės tarybai teikia jos sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už Savivaldybės kontroliuojamų įmonių imamas paskolas.

Širvintų rajono savivaldybės administracija raštu² pateikė prašymą Širvintų rajono savivaldybės kontrolieriui pateikti išvadą dėl galimybės imti ilgalaikę 400 tūkst. eurų paskolą investicijų projektams vykdyti.

Širvintų rajono savivaldybės administracijos vadovybės atsakomybė

Širvintų rajono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už Širvintų rajono savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinės ataskaitos (forma Nr. 3-sav.) bei su Savivaldybės paskolų apskaita susijusių ir kitų šiam vertinimui reikalingų dokumentų parengimą ir pateikimą.

Savivaldybės kontrolieriaus atsakomybė

Savivaldybės kontrolieriaus pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie Savivaldybės skolinimosi galimybę.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus³. Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybė, skolindamasi nepažeis teisės aktais nustatytų skolinimosi limitų. Audito metu buvo surinkti įrodymai, kuriais pagristas Savivaldybės skolinimosi rodiklių vertinimas, gavus 400 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą projektams įgyvendinti. Manoma, kad surinkti įrodymai suteikia pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti.

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (LR 2010 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XI-971 redakcija) 16 straipsnio 2 dalies 28 punktą

² Širvintų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-09-15 raštas Nr. (6.13)-13-2609

³ LR Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 (LR Valstybės kontrolieriaus 2012 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. V-171 redakcija) „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“

Savivaldybių skolinimosi taisyklės⁴ nustato:

4. Savivaldybė skolindamasi įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų:

4.1. savivaldybės skolos limito, į kurį įskaitomi visi savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal:

4.1.1. paskolų sutartis;

4.1.2. finansinės nuomos (lizingo) sutartis (tarp jų valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis, jeigu jos teisės aktų, reglamentuojančių viešojo ir privataus sektorių partnerystę, nustatyta tvarka laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, ir veiklos nuomos sutartis, kurios pagal finansų ministro patvirtintus Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus laikomos finansinės nuomos (lizingo) sutartimis);

4.1.3. kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus:

4.1.3.1. komercinius popierius;

4.1.3.2. paprastuosius ir įsakomuosius vekselius;

4.1.3.3. faktoringo (be regreso teisės) sutartis;

4.1.3.4. kreditorinio reikalavimo perleidimo sutartis;

4.1.3.5. prekybos kreditų restruktūrizavimo sutartis, – kai sudarant naują dvišalį susitarimą keičiamos prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo suteikto prekybos kredito pagrindinės sąlygos (sudaromas naujas panaudoto kredito mokėjimų grafikas ir (ar) nustatomos palūkanos);

4.1.3.6. kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, pagal kuriuos savivaldybės mokėjimai prekių tiekėjui ar paslaugų teikėjui perleidžiami finansų įstaigai ir (ar) finansų įstaiga neturi tiesioginės ar netiesioginės regreso teisės į prekių tiekėją ar paslaugų teikėją, jeigu savivaldybė nevykdo mokėjimo įsipareigojimų finansų įstaigai;

4.2. savivaldybės metinio **grynojo skolinimosi limito**, į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetiniais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų įsipareigojimų (pagal Taisyklių 4.1.1–4.1.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus) **sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje**;

4.3. savivaldybės garantijų limito, į kurį įskaitomi savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal Taisyklių 4.1.1–4.1.3 papunkčiuose nurodytus dokumentus.

Atsižvelgus į Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytus skolinimosi ir skolos limitus, buvo atliktas Savivaldybės skolinimosi rodiklių vertinimas.

Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo⁵ 11 straipsnis, nustato, kad savivaldybės skolinimosi ir skolos limitai nustatomi nuo prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos ir negali viršyti 70 procentų šio įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir 6 priede nurodytų biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui.

Savivaldybės, kurios biudžeto planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, **metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų** bei savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 *Nauja nutarimo redakcija nuo 2015-03-17*

⁵ LR 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2015-12-10 Nr. XII-2161.

įsipareigojimų negali viršyti 10 procentų šio įstatymo 7 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir šio įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos

Rodiklių patvirtinimo įstatymo⁶ 11 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad savivaldybės, kurių skola sudaro daugiau kaip 40 procentų šio įstatymo 7 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ir šio įstatymo 6 priede nurodytų valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijų savivaldybės biudžetui sumos, **2016 metais gali skolintis:**

- 1) projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti;
- 2) energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektams, savivaldybių įgyvendinamiems pagal Vyriausybės patvirtintas programas;
- 3) Valstybės investicijų 2016–2018 metų programoje 2016 metams numatytiems investicijų projektams įgyvendinti;
- 4) paimtoms paskoloms grąžinti.

Pagal Savivaldybės administracijos Ekonomikos ir strateginio planavimo skyriaus pateiktą informaciją (Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų ataskaitos (forma Nr. 3-sav.)):

1. Širvintų rajono savivaldybės 2016 metais biudžeto pajamų dydis, nuo kurio skaičiuojamas savivaldybės skolos limitas, sudaro 6 384 tūkst. Eur (prognozuojamos pajamos – 6 325 tūkst. Eur, valstybės biudžeto bendrosios dotacijos kompensacijos savivaldybės biudžetui – 59 tūkst. Eur).
2. Savivaldybės biudžeto pajamų planas - 13 600,2 tūkst. Eur.
3. Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų 2015 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 3-sav.) duomenimis Savivaldybės negrąžintų paskolų likutis 2016 metų pradžioje buvo 2535,9 tūkst. eurų (iš jų projektams, finansuojamiems iš ES ir kitos finansinės paramos – 1663,1 tūkst. Eur).
4. 2016 m. numatoma pasiskolinti 400 tūkst. Eur .
5. 2016 m. numatoma grąžinti paskolų suma – 220,2 tūkst. Eur;

Širvintų rajono savivaldybės skolinimosi ir garantijų suteikimo rodiklių palyginimas su Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatytais savivaldybėms skolinimosi ir garantijų suteikimo limitais pateiktas lentelėje.

Eil. Nr.	Skolinimosi rodiklis	LR Seimo nustatyti skolinimosi limitai		Skolinimosi ir garantijų suteikimo rodiklis pasiskolinus 400 tūkst. Eur	
		%	tūkst. Eur	%	tūkst. Eur
1.	Savivaldybės skola (skaičiuojama nuo patvirtinto rodiklių įstatyme – 6 384 tūkst. Eur)	70	4468,8	42,5	2715,7

⁶ LR 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2015-12-10 Nr. XII-2161.

2.	Savivaldybės skola 2016-01-01 - (nuo 6 384 tūkst. Eur)	40	2553,6	39,7	2535,9
3.	Metinis grynasis skolinimasis* (skaičiuojamas nuo planuojamų 2016 m. biudžeto pajamų – 13 600,2 tūkst. Eur)	1,5	204,0	1,32	179,8
4.	Savivaldybės suteiktos garantijos (skaičiuojamas nuo patvirtinto rodiklių įstatyme – 6 384 tūkst. Eur)	10	638,4	5,5	351,1

Skolinimosi ir garantijų suteikimo rodiklių paskaičiavimas, pasiskolinus 400 tūkst. Eur.

1. Savivaldybės skolos limitas = 2715,7 tūkst. Eur (Savivaldybės skola metų pradžiai 2535,9 tūkst. Eur + pasiskolinami 400 tūkst. Eur – gražinama 2016 m. 220,2 tūkst. Eur).
 $2715,7 : 6384 \times 100 = 42,5 \%$
2. Savivaldybės skola 2016-01-01- 2535,9 tūkst. Eur.
 $2535,9 : 6384 \times 100 = \mathbf{39,7 \%}$.
3. Savivaldybės metinio **grynojo skolinimosi limito paskaičiavimas:**
 2016 m. biudžetinais metais planuojamos pasiskolinti lėšos – 400 tūkst. Eur minusuojama 2016 m. planuojamos sugražinti paskolos – 220,2 tūkst. Eur..Gautas skirtumas bus *grynasis metinis skolinimosi limitas* - 179,8 tūkst. Eur.
 $179,8 : 13\ 600,2 \times 100 = \mathbf{1,32 \%}$

Savivaldybės kontrolieriaus nuomone, Širvintų rajono savivaldybės skolos likutis 2016 m. sausio 1 d. bei Savivaldybės biudžeto 2016 metų duomenys ir planuojama paskolų suma suteikia galimybę Širvintų rajono savivaldybei skolintis iš komercinių bankų investiciniams projektams finansuoti.

Lietuvos Respublikos 2016 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 20 str. nurodyta, kad „Visi naujai priimami savivaldybės įsipareigojimai pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus turi būti skelbiami savivaldybės interneto svetainėje, nurodant panaudojimo paskirtį.“

Savivaldybės kontrolierė

A. Adomavičienė